

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1 w Radomsku

Realizowany w roku szkolnym 2019/2020

**„Troska o dziecko jest pierwszym i podstawowym
sprawdzianem stosunku człowieka do człowieka”**

Jan Paweł II

Program opracowały:

Urszula Retyk

Milena Dobielska

Ewa Zabawińska – Janas

I. WSTĘP

Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Działalność wychowawczo-profilaktyczna w szkole polega na prowadzeniu zadań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności, pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia,
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym.

Podstawa Prawna:

- 1) **Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r.- Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2019 r., poz. 1148 z późn. zm.)**

Art. 26- program wychowawczo- profilaktyczny

Art. 26. Szkoły oraz placówki, o których mowa w art. 2 pkt. 3-5,7-8, realizują program wychowawczo- profilaktyczny obejmujący:

- 1) treści działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców

- 2) **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach**

systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. Z 2015 r., poz. 1249)

3) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 r. , poz. 2014).

II. Krótka Charakterystyka środowiska wychowawczo- profilaktycznego

Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy,
- ankiety skierowanej do rodziców na temat ich oczekiwań dotyczących realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych,
- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły,
- analizy uwag wpisanych do dziennika.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy wyróżniono następujące obszary wymagające szczególnej uwagi w procesie wychowawczo-dydaktycznym:

- występuje konieczność rozszerzenia działań na rzecz profilaktyki uzależnień,
- w niektórych przypadkach niespektowane są przez uczniów normy społeczne, w tym występują zachowania agresywne – zachodzi konieczność rozszerzenia działań na rzecz profilaktyki przemocy.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- propozycje dotyczące treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym autorstwa rodziców, uczniów i nauczycieli,
- analizę sytuacji wychowawczej, w tym zagrożeń uzależnieniami, przewidywane zmiany w szkole i środowisku uczniów, które w najbliższej przyszłości będą miały wpływ na proces wychowania.

Program został utworzony w oparciu o diagnozę środowiska lokalnego z uwzględnieniem udziału rodziców i uczniów w jego tworzeniu.

Do kompetencji Rady Rodziców PSP nr 1 w Radomsku należy uchwalenie w porozumieniu z Radą Pedagogiczną programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły.

III. Ustalenie wartości uznawanych przez społeczność szkolną.

Szkoła dąży do wprowadzania uczniów w świat wartości, takich jak: współpraca, altruizm, solidarność, patriotyzm, szacunek dla tradycji i drugiego człowieka, budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia, tworzenie poczucia przynależności i zaufania do otoczenia a także więzi ze szkołą.

IV. Model/ sylwetka absolwenta

Celem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę posiada następujące cechy:

- kieruje się w życiu codziennymi zasadami etyki i moralności
- posiada rzetelną wiedzę i dąży do jej pogłębiania na kolejnych etapach kształcenia i w procesie samodoskonalenia
- potrafi planować i organizować własną naukę
- wykazuje się aktywnością, kreatywnością i dużą samodzielnością w podejmowaniu różnorodnych działań, wytrwale dąży do wyznaczonych sobie celów, jest odpowiedzialny za podejmowane decyzje
- posiada poczucie własnej wartości i godności, szanuje innych ludzi
- szanuje tradycje i kulturę własnego narodu oraz innych narodów
- jest dumny z bycia Polakiem i utożsamia się ze swoją Małą Ojczyzną
- współpracuje w zespole, zna zasady zdrowego współzawodnictwa
- zna i przestrzega zasady obowiązujące w społeczeństwie i jest jego aktywnym członkiem
- zna i respektuje prawa dziecka i człowieka
- cechuje się wysoką kulturą osobistą, wrażliwością i tolerancją
- przeciwstawia się złu i agresji
- korzysta z technik multimedialnych i różnorodnych źródeł informacji
- jest przygotowany do dalszego etapu edukacji

- szanuje środowisko naturalne
- prowadzi zdrowy tryb życia, dba o higienę osobistą, prawidłowo się odżywia, uprawia sport
- jest świadomy zagrożeń wynikających z uzależnień

V. Cele ogólne programu

- wprowadzania uczniów w świat wartości
- wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej
- rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość
- rozbudzanie ciekawości poznawczej i motywacji do nauki
- wspieranie uczniów w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu dalszej drogi edukacji
- kształtowanie postawy otwartej wobec świata, aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość

VI. Cele szczegółowe programu

- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych np.: udział w wolontariatach i organizacjach społecznych
- dostosowanie do potrzeb indywidualnych i grupowych programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego
- współpraca szkoły z jednostkami samorządu terytorialnego poradniami psychologiczno- pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli i placówkami zdrowotnymi oraz policją.
- przeprowadzenie diagnozy środowiska szkolnego w zakresie czynników chroniących i czynników ryzyka.

VII. Plan działań wychowawczo -profilaktycznych

Wspomaganie rozwoju ucznia

Lp.	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Terminy	Uwagi
1.	Rozwijanie indywidualnych zainteresowań i uzdolnień	<ul style="list-style-type: none"> • indywidualizacja programu nauczania • zajęcia dodatkowe i pozalekcyjne • współpraca z MDK i MBP • spotkania z muzyką- Filharmonia Warszawska • Dzień Języków Obcych 	Nauczyciele, specjaliści	Wg potrzeb	
2.	Promowanie postępów w nauce i zachowaniu	<ul style="list-style-type: none"> • nagradzanie za dobre wyniki w nauce • prezentowanie prac i osiągnięć uczniów • propagowanie rozwoju osobistego 	Nauczyciele, wychowawcy		
3.	Doskonalenie sytemu diagnozy, terapii i profilaktyki pedagogicznej	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja i prowadzenie zajęć terapii pedagogicznej, zespołów wyrównawczych, zajęć specjalistycznych uwzględniających indywidualne potrzeby 	Specjaliści, nauczyciele		
4.	Współpraca ze specjalistami	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z PPP, UM, WODN i z innymi ośrodkami szkoleniowymi 	Specjaliści		
5.	Współpraca z rodzicami/	<ul style="list-style-type: none"> • konsultacje i dni otwarte dla rodziców • udział w różnego rodzaju imprezach 	Rodzice, nauczyciele,		

	opiekunami	szkolnych <ul style="list-style-type: none"> • spotkania dotyczące zwiększenie poziomu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w cyberprzestrzeni 	wychowawcy, specjaliści		
6.	Budowanie poczucia własnej wartości	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie konkursów, imprez i uroczystości szkolnych; projekty i programy • zajęcia profilaktyczne wspomagające poczucie wartości uczące asertywności, przedstawiające schemat reagowania na cyberprzemoc • Projekt Edukacji Społecznej 	Nauczyciele, wychowawcy		
7.	Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje wychowawcze, współpraca z policją i Sądem Rodzinnym 	Wychowawcy		
8.	Rozwijanie systemu pomocy materialnej i społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z MOPS, PCPR, PCK, Strażą Pożarną • Dzień Walki z Głodem – pieczenie i sprzedaż ciast • Jasełka – wizyta w Domu Seniora i w Domu Opieki Społecznej 	Wychowawcy, pedagog		

Edukacja zdrowotna

Lp.	Zadania do realizacji	Sposób Realizacji	Odpowiedzialni	Terminy	Uwagi
1.	Upowszechnianie i realizacja programów służących promocji zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> • przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych • projekcje filmów o tematyce prozdrowotnej • realizacja programu „Chroń dziecięce uśmiechy”- profilaktyka chorób zębów i jamy ustnej klasy IV- VIII • „Ja i moje zęby” –profilaktyka chorób zębów i Jamy ustnej klasy I-III • poradnictwo indywidualne dla rodziców • wykład specjalistów dotyczący higieny adolescentów • program „ Żyję bez ryzyka AIDS” • ogólnopolska kampania „Zachowaj trzeźwy umysł” • pogadanki nauczycieli biologii na temat chorób zakaźnych i sposobu zapobiegania im 	Wychowawcy, specjaliści, nauczyciele, pielęgniarka szkolna	Wg potrzeb	

2.	Upowszechnianie programów edukacyjnych z zakresu zdrowego żywienia	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja programu „Trzymaj formę”, „Śniadanie daje moc”, „Mleko, owoce, warzywa” • układanie jadłospisów wg tabeli żywieniowej w ramach zajęć lekcyjnych 	Nauczyciele, wychowawcy	Wg potrzeb	
3.	Upowszechnianie programów z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa i aktywności fizycznej	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia wychowania fizycznego • zajęcia SKS • wycieczki krajoznawcze • rajdy, zawody sportowe • zajęcia z zakresu bezpieczeństwa • szkolenia z zakresu pierwszej pomocy 	Nauczyciele, wychowawcy	Wg potrzeb	
4.	Dbanie o estetykę szkoły	<ul style="list-style-type: none"> • współudział uczniów w dbaniu o utrzymanie estetyki szkoły i jej otoczenia 	Nauczyciele, wychowawcy, opiekunowie samorządu szkolnego	Wg potrzeb	
5.	Kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie psychiczne	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze, pogadanki w ramach zajęć lekcyjnych, zajęcia z pedagogiem i psychologiem • Konkurs z okazji Światowego Dnia Zdrowia • Dzień „Różowych okularów” 	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści	Wg potrzeb	

6.	Umiejętność segregowania informacji i krytycznego ich odbioru	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki nauczycieli informatyki w ramach zajęć komputerowych • pogadanki na godzinach wychowawczych • walka z cyberprzemocą 	Wychowawcy, nauczyciele informatyki	Wg potrzeb	
7.	Kształtowanie postawy aktywnej wobec zagrożeń środowiska przyrodniczego w najbliższym otoczeniu	<ul style="list-style-type: none"> • aktywizowanie uczniów na lekcjach przyrody i biologii akcja „Sprzątanie świata” • Światowy Dzień Ziemi- „I ty możesz mieć swoje drzewo”- klasa I c • udział w konkursach ekologicznych, np. „Znaczenie wody w przyrodzie”, Wojewódzkim Konkursie Filmów Przyrodniczych „Eko-Kadr”, „Polskie Parki Narodowe” • zbiórka karmy na rzecz Radomszczańskiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami • współpraca z PGK, Nadleśnictwem i oczyszczalnią ścieków • wycieczki do Centrum Nauki Kopernik, w Tatry i Pieniny 	Nauczyciele, wychowawcy	Wg potrzeb	

Kształtowanie postaw obywatelskich, społecznych i patriotycznych

Lp.	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Terminy	Uwagi
1.	Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz postawy patriotycznej	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie uroczystości i imprez szkolnych – obrzędowość szkolna (Dzień Chłopaka, Ślubowanie Klas Pierwszych, Andrzejkki, Mikołajki, Wigilia, Święto Trzech Króli, Dzień Kobiet, Dzień Patrona, Dzień Dziecka, Noc Muzeów • uczestnictwo w działalności Miejskiego Teatru Źródło i Szkolnego Teatru Źródełko • obchody Międzynarodowego Dnia Teatru • Światowy Dzień Czerwonego Krzyża 	Nauczyciele, wychowawcy	Wg potrzeb	
2.	Integrowanie społeczności uczniowskiej poprzez organizowanie obchodów świąt narodowych i innych uroczystości	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z rodzicami i przedstawicielami środowiska lokalnego • organizowanie obchodów: wybuchu II wojny św. i agresji sowieckiej na Polskę, Narodowego Święta Niepodległości, Święta Konstytucji 3 Maja 	Nauczyciele, wychowawcy	Wg potrzeb	
3.	Poznanie tradycji,	<ul style="list-style-type: none"> • udział w projektach dzielnicowych, 	Nauczyciele,	Wg potrzeb	

	historii szkoły i najbliższej okolicy	<p>np. w Biegu Niepodległości</p> <ul style="list-style-type: none"> organizowanie wycieczek: historycznych, krajoznawczych, muzealnych 	wychowawcy		
4.	Udział uczniów w konkursach o tematyce historycznej, kształtujących postawy patriotyczne i obywatelskie	<ul style="list-style-type: none"> przygotowanie uczniów do konkursów i reprezentowania szkoły : Konkurs Katyński, Konkurs Wiedzy o Patronie Bolesławie Chrobrym, Konkurs Krasomówczy „Piewca Bolesława Chrobrego”, Konkurs Pieśni Patriotycznej 	Nauczyciele, wychowawcy	Wg potrzeb	
5.	Budowanie więzi ze wspólnotą lokalną, narodową, europejską	<ul style="list-style-type: none"> udział w programach i projektach unijnych oraz lokalnych –Gra Miejska „Kultura”, Debata Dzień otwarty, festyn współpraca z PP nr 9 i Przedszkolem Specjalnym zapusty 	Nauczyciele, wychowawcy	Wg potrzeb	
6.	Aktywne włączanie się w lokalne i ogólnopolskie akcje społeczne	<ul style="list-style-type: none"> udział w akcjach o charakterze patriotycznym, obywatelskim i charytatywnym „Góra grosza”, „Szlachetna paczka” 	Nauczyciele, wychowawcy	Wg potrzeb	
7.	Wychowanie w duchu tolerancji	<ul style="list-style-type: none"> warsztaty i lekcje kształtujące postawę tolerancji 	Nauczyciele, wychowawcy	Wg potrzeb	

		<ul style="list-style-type: none"> wycieczki do Muzeum Żydowskiego Polin 			
--	--	---	--	--	--

Respektowanie Norm Społecznych

Lp.	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Terminy	Uwagi
1.	Budowanie systemu wartości	<ul style="list-style-type: none"> prorowadzenie zajęć o charakterze prospołecznym- kształtowanie postawy szacunku, empatii i tolerancji Tydzień Dobrych Uczynków udział w Konkursie Plastycznym „Myśli-drogowskazy Jana Pawła II” oraz w Konkursie Literackim „Jan Paweł II – papież wszech czasów” 	Nauczyciele, wychowawcy	Wg potrzeb	
2.	Rozwijanie umiejętności społecznych uczniów	<ul style="list-style-type: none"> rozwijanie umiejętności komunikacji interpersonalnej wdrażanie uczniów do samooceny 	Wychowawcy	Wg potrzeb	
3.	Przeciwdziałanie agresji, przemocy i dyskryminacji w szkole	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązywanie konfliktów na drodze dialogu przygotowanie nauczycieli do podejmowania działań antydyskryminacyjnych wspieranie działań antydyskryminacyjnych przez 	Pedagog, psycholog, wychowawca	Wg potrzeb	

		pełnomocnika do spraw równego traktowania			
4.	Kształtowanie nawyków i odpowiednich zachowań	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie uczniów do samooceny • podejmowanie działań grupowych i zespołowych • Współpraca z organizacjami PCK i Caritas 	Wychowawca	Wg potrzeb	
5.	Zapoznavanie z prawami i obowiązkami dziecka, ucznia, człowieka	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć edukacyjnych na temat praw i obowiązków dziecka/ ucznia 	Nauczyciele, wychowawcy	Wg potrzeb	
6.	Wdrażanie do respektowania zasad, regulaminów, poszanowania prawa	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z obowiązującymi zasadami zachowania • egzekwowanie przestrzegania zasad- wzmacnianie pozytywnych postaw • udział w konkursie „Moda na dobre maniere” 	Nauczyciele, wychowawcy	Wg potrzeb	
7.	Integrowanie działań zespołów klasowych	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie samopomocy uczniowskiej 	Wychowawcy	Wg potrzeb	
8.	Wspieranie samorządności uczniów	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie wyborów do samorządów klasowych i szkolnych • włączanie uczniów w realizację 	Wychowawcy, opiekun samorządu	Wg potrzeb	

		zadań i przedsięwzięć samorządów <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie Dnia Samorządności 			
9.	Stworzenie warunków bezpieczeństwa w szkole	<ul style="list-style-type: none"> • promowanie zasad bezpieczeństwa poprzez realizację programu wychowawczo- profilaktycznego • organizowanie akcji ewakuacyjnych (Straż Pożarna) 	Nauczyciele wychowawcy Straż Pożarna	Wg potrzeb	

Czytelnictwo

Lp.	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Terminy	Uwagi
1.	Wprowadzenie uczniów w świat literatury	<ul style="list-style-type: none"> • edukacja czytelnicza • udział w ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie 	Nauczyciele, wychowawcy, bibliotekarze	Wg potrzeb	
2.	Zwiększenie aktywności czytelniczej	<ul style="list-style-type: none"> • promowanie czytelnictwa poprzez pracę pedagogiczną biblioteki- organizacja wystaw, konkursów, projektów i imprez czytelniczych, np. „Tygodnia bibliotek szkolnych”, „Pasowania na czytelnika” • udział uczniów w konkursach – Międzyszkolnym Konkursie Czytelniczym „Poeci dziecięcej radości”, Międzyszkolnym Konkursie Pięknego Czytania 	Bibliotekarze, nauczyciele	Wg potrzeb	

		„Zaczarowany świat książek”, Międzyszkolnym Konkursie Czytelniczo-Plastycznym Festiwalu Pięknego Czytania			
3.	Wyposażenie w kompetencje czytelnicze potrzebne do krytycznego odbioru tekstu kultury	<ul style="list-style-type: none"> • podkreślenie roli literatury w kształtowaniu systemu wartości 	Nauczyciele, wychowawcy	Wg potrzeb	
4.	Kształtowanie postawy dojrzałego i odpowiedzialnego czytelnika	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie spotkań z autorami książek • organizowanie akcji : „Belfer czyta dziecku”, „Rok słynnego pisarza” • realizacja projektu „Cała Polska czyta dzieciom” • gazetki i wystawy 	Bibliotekarze, nauczyciele	Wg potrzeb	
5.	Podkreślenie roli biblioteki szkolnej, publicznej i naukowej	<ul style="list-style-type: none"> • bogata oferta czytelnicza i kulturowa bibliotek • nagradzanie książkami za dobre wyniki w nauce i za osiągnięcia w konkursach • wycieczki do Miejskiej Biblioteki Publicznej 	Nauczyciele, wychowawcy	Wg potrzeb	

VIII. Oczekiwane efekty

Efektom programu wychowawczo- profilaktycznego powinno być:

1. Zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości
2. Wykształcenie postaw prozdrowotnych
3. Wykształcenie postaw patriotycznych i obywatelskich w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka
4. Wykształcenie postaw społecznych i antydyskryminacyjnych
5. Wykształcenie postawy dojrzałego i odpowiedzialnego czytelnika.

IX. Sposoby ewaluacji :

1. Wywiad
2. Obserwacja
3. Ankieta
4. Analiza dokumentów